

Republika Hrvatska
Općinski sud u Makarskoj

Poslovni broj: P-169/2026-12

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Općinski sud u Makarskoj, po sutkinji tog suda Mirjani Urlić, u pravnoj stvari tužitelja pod 1. Stele Džaja, Makarska, Lulićeva broj 6, OIB 94359120412, pod 2. Lane Knezović, Živogošće, Blato broj 50, OIB 80528531977 i pod 3. Pavla Veže, Makarska, Nikole Tesle broj 9, OIB 05617811535, u svoje ime i kao nasljednici Ines Veža rođ. Pirak kći Matka, svi zastupani po punomoćnici Ani Barnjak Bagarić, odvjetnici u Makarskoj, protiv tuženika pod 1. Lidonka Vuina rođ. Pirak, Kaštel Štafilić, Lucijin put broj 31, OIB: 86423110062, zastupana po punomoćnici Klaudii Šopić, odvjetnici u Zadru, pod 2. Lučika (Lućika) Šander rođ. Pirak kći Matka, Zagreb, Dankovečka broj 5, (OIB 43639755182), pod 3. Ana Pirak ud. Matka, Makarska, Nikole Tesle broj 9a, (OIB 31406020618) i pod 4. Maja Mihaljević, Makarska, Nikole Tesle broj 7c, (OIB 89749724339), tuženi od pod 1. do pod 4. u svoje ime i zajedno sa tužiteljima kao nasljednici Drage Piraka Nikolina, radi utvrđenja prava vlasništva, nakon provedene glavne i javne rasprave zaključene dana 10. lipnja 2026. u nazočnosti punomoćnice tužitelja Ane Barnjak Bagarić, odvjetnice u Makarskoj te zamjenika punomoćnice tužene pod 1. Klaudie Šopić, odvjetnice u Zadru, dana 23. srpnja 2026. objavio i

presudio je

I. Utvrđuje se da su tužitelji ad/1 Stela Džaja iz Makarske, Lulićeva broj 6, (OIB 94359120412), ad/2 Lana Knezović iz Živogošća, Blato broj 50 (OIB 80528531977) i ad/3 Pavao Veža iz Makarske, Nikole Tesle broj 9, (OIB 05617811535), suvlasnici dijela čestice zemlje 430/2 upisane u zk.ul. 2680 KO Makarska-Makar, u površini od 90 m², поближе prikazanog i označenog slovima C-D-E-F-K-C i žutom bojom na Skici nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka geodetske struke Perice Puljića, dipl. ing. geod. od 10. svibnja 2024. godine, kao i dijela čestice zemlje 430/58 upisane u zk. ul. 1224 KO Makarska-Makar, u površini od 50 m², na istoj Skici nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka geodetske struke Perice Puljića, dipl. ing. geod. od 10. svibnja 2024. godine, поближе prikazanog i označenog slovima F-G-H-K-F, te žutom bojom, za po jednu trećinu (1/3) dijela, a koja Skica nalaza i mišljenja predstavlja sastavni dio izreke ove presude, pa su tužitelji ovlašteni nakon što se po prijavnom listu formiraju posebne čestice zemlje u koju će ući navedeni dijelovi čestice zemlje 430/2 u površini od 90 m² i čestice zemlje 430/58 u površini od 50 m², temeljem ove presude i tog prijavnog lista zatražiti i ishoditi uknjižbu prava vlasništva tih novonastalih čestica zemlje u koje ulazi gore navedeni dijelovi čestica zemlje u površinama od 90 m² i 50 m² na svoja imena

za po jednu trećinu (1/3) dijela, uz istodobnu uknjižbu brisanja tog prava vlasništva u navedenim dijelovima navedenih nekretnina sa imena svih tuženih.

II. Nalaže se tuženoj pod 1. da tužiteljima naknade troškove postupka u iznosu od 3.069,98 eur, u roku od 15 dana, zajedno sa propisanom zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana presuđenja, pa do isplate i koja se određuje sukladno članku 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je objavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za pet postotnih poena.

Obrazloženje

1.1. U tužbi podnesenoj ovom sudu 17. ožujka 2022. u bitnom navodi se kako u odjelu za zemljišne knjige Općinskog suda u Makarskoj predmetne nekretnine, označene kao čestica zemlje 430/57 (pašnjak) upisana u zk.ul. 10379 KO Makarska - Makar, ukupne zemljišnoknjižne površine 372 m², čestica zemlje 430/2 (pašnjak) ukupne zemljišnoknjižne površine 2530 m², upisana u zk.ul. 2680 KO Makarska-Makar te čestica zemlje 430/58 (pašnjak) upisana u zk.ul. 1224 KO Makarska-Makar, ukupne zemljišnoknjižne površine 800 m² i kao suvlasnici upisane su stranke u ovom postupku i njihovi pravni prednici. Navedenim nekretninama kod Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Split, Ispostava za katastar nekretnina Makarska, odgovaraju katastarska čestica zemlje 2386/5 oznake „Ul. N. Tesle, maslinjak” ukupne površine 372 m², upisana u posjedovnom listu 2317 za KO Makarska-Makar, koja je upisana kao isključivi posjed Ines Veža te katastarska čestica zemlje 2386/1 oznake „Ul. N. Tesle. Maslinjak, kuća i dvorište” ukupne površine 1495 m² (maslinjak 495 m², kuća i dvorište-1000 m²), upisana u posjedovnom listu broj 1312 za KO Makarska-Makar, kao posjed Mihe Piraka, Drage Piraka i tuženih u dijelu od 1/3, te Matka Piraka. Suprotno takvom zemljišnoknjižnom stanju u odnosu na navedene nekretnine tužitelji su isključivi vlasnici na jednake dijelove, to jest za po jednu trećinu (1/3) dijela čitave čestice zemlje 430/57 upisane u zk.ul. 10379 KO Makarska-Makar, ukupne zemljišnoknjižne površine 372 m², u naravi obiteljske kuće sa pripadajućom okućnicom, te dijela čestice zemlje 430/2 upisane u zk.ul. 2680 KO Makarska-Makar, u površini od 80 m², kao i dijela čestice zemlje 430/58 upisane u zk.ul. 1224 KO Makarska-Makar, u površini od 50 m², tako da je to pravo vlasništva pogrešno upisano na tuženima. Naime, predmetne nekretnine, u naravi obiteljska kuća sa pripadajućom okućnicom u Makarskoj, anagrafske oznake Šilobadovićeve ulica broj 1A, predstavljale su isključivo vlasništvo majke tužitelja, sada pokojne Ines Veža rođ. Pirak. Ines Veža je preminula dana 31. ožujka 2015. i istu su temeljem pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju javnog bilježnika Ante Barbića u Makarskoj kao sudskog povjerenika Općinskog suda u Splitu - Stalne službe u Makarskoj pod posl.br. O-4320/15, UPP/OS-66/15 od 05. lipnja 2015., kao izvanknjižni vlasnici predmetnih nekretnina naslijedili suprug Nikola Veža i djeca tužitelji za po 1/4 dijela, da bi potom po smrti Nikole Veža, preminulog 11. siječnja 2017. istog temeljem pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju v.d. javnog bilježnika Anamarije Arapović Vranješ u Makarskoj, kao sudske povjerenice Općinskog suda u Splitu - Stalne službe u Makarskoj, pod posl.br. O-579/17, UPP/OS-24/17 od 01. ožujka 2018., u odnosu na predmetne nekretnine (točnije ostaviteljev suvlasnički dio od 1/4) kao izvanknjižni vlasnici naslijedili tužitelji na jednake dijelove. Naprijed navedena čestica zemlje 430/57 KO Makarska-Makar, u

površini od 372 m², nastala je prijavnim listom Ureda za katastar Ispostava Makarska, broj 04-447/1-88 od 15. rujna 1988. od dijela matične čestice zemlje 430/2 u površini od 115 m² i od dijela čestice zemlje 430/11 u površini od 257 m², te je Općina Makarska, Općinski komitet za prostorno uređenje i komunalne poslove, Referat za imovinsko-pravne poslove, dana 19. srpnja 1989. sukladno odredbi članka 62. stavak 1. tada važećeg Zakona o građevinskom zemljištu (Narodne novine SRH broj 48/88) donijelo rješenje Klasa: UP/I-944-11/89-01/06, Urbroj: 2147-08-16-89-3, kojim je utvrđeno da pravna prednica tužitelja Ines Veža rođ. Pirak ima prvenstveno pravo korištenja građevinskog zemljišta označenog kao čestica zemlje 430/57 KO Makarska-Makar, u površini od 372 m² (novo mjerenje: čest. zem. 2386/5 površine 372 m² KO Makarska-Makar) u svrhu izgradnje obiteljske stambene zgrade, s tim da je naknadno sukladno odredbama članka 4a i 90b Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o građevinskom zemljištu (Narodne novine RH broj 53/90) po službenoj dužnosti Općina Makarska, Sekretarijat za prostorno uređenje i komunalne poslove, Referada za imovinsko-pravne poslove, pravomoćnim rješenjem Klasa: UP-I-943-01/91-01/59, Urbroj: 2147-08-16-91-1 od 07. svibnja 1991., utvrdilo pravo vlasništva u korist pravne prednice tužitelja Ines Veža rođ. Pirak na zemljištu označenom kao čestica zemlje 430/57 površine 372 m² KO Makarska-Makar, čime je njeno ranije utvrđeno prvenstveno pravo korištenja navedene nekretnine 430/57 KO Makarska-Makar po sili zakona (ex lege) postalo njeno pravo vlasništva. Postupajući po naprijed navedenom pravomoćnom rješenju Općine Makarska, Općinskog komiteta za prostorno uređenje i komunalne poslove, Referata za imovinsko-pravne poslove, pravna prednica tužitelja (majka) Ines Veža je dana 18.12. 1989. pred Općinom Makarska, Općinskim komitetom za prostorno uređenje i komunalne poslove, u predmetu Klasa: UP-I-361-03/89-01/116 ishodila građevinsku dozvolu.

Pravna prednica tužitelja Ines Veža rođ. Pirak je odmah po pravomoćnosti naprijed navedene građevinske dozvole započela sa izgradnjom svoje obiteljske kuće, u razini prizemlja i jednog kata, koja gradnja je u srednjoj roh bau izvedivosti trajala od početka 90-tih godina XX stoljeća do sredine 90-tih godina XX stoljeća, a koja gradnja je financirana isključivo novčanim sredstvima i radom pravne prednice tužitelja (majke) Ines Veža i njenog supruga, oca tužitelja Nikole Veža, koji potonji je dosta imao znanja o građevinskim radovima, te je isti svojim osobnim angažmanom, kao i angažiranjem svojih prijatelja, te ovlaštenih tvrtki/radnika, izveo građevinske radove u predmetnoj obiteljskoj kući. Isto tako, odmah prilikom pripreme terena za izgradnju obiteljske kuće pravna prednica tužitelja i njen suprug Nikola Veža su ogradili predmetnu nekretninu i pripadajući okućnicu, pa tako i dvorište istočno od kuće, koje se sastoji od dijela čestice zemlje 430/2 u površini od 80 m² i dijela čestice zemlje 430/58 u površini od 50 m², sve KO Makarska-Makar, koje dvorište je ograđeno sa istočne i južne strane (sa sjeverne strane graniči sa Šilobadovićevom ulicom), i koje se sastoji od 2 podesta sa zasađenim stablima limuna, badema i šipaka, a koja stabla je zasadio otac tužitelja Nikola Veža, dok su se do smrti Nikole Veža u tom dvorištu sadile i razne povrtlarske kulture. Povrh toga, u tom dvorištu su pravni prednici tužitelja Ines i Nikola Veža odmah prilikom gradnje kuće izgradili i betonske stepenice položene čitavom dužinom sa istočne strane uz obiteljsku kuću tužitelja. Opisanu gradnju obiteljske kuće, kao i ograđivanje okućnice/dvorišta, označenim pravnim prednicima tužitelja nitko nikad nije osporavao, pa tako niti tužena pod 1., kao i sada pokojni Drago Pirak i Miho Pirak. U prilog tvrdnji da sada pokojni Drago Pirak i Miho Pirak nisu istoj sporili pravo vlasništva predmetnih nekretnina ukazuje to da su isti kao upisani nositelji prava korištenja za po 1/6 dijela na čest. zem. 430/2 i 430/11, sve KO Makarska-Makar (od čijih dijelova se

naknadno formirala čest. zem. 430/57 KO Makarska-Makar) u predmetu Općine Makarska, Općinskog komiteta za prostorno uređenje i komunalne poslove, Referata za imovinsko-pravne poslove, Klasa: UP/I-944-11/89-01/06 dana 29.05. 1989. izjavili da stvarno nisu u posjedu predmetnog zemljišta, jer je to zemljište pripalo ocu Ines Veža (tj. Matku Piraku), pa se slažu da joj je dodijeli pravo korištenja istog. Inače, Drago Pirak i Miho Pirak su stanovali u obližnjoj obiteljskoj kući, točnije položenoj istočno od predmetne obiteljske kuće i okućnice/dvorišta tužitelja, te su time u cijelosti imali uvid u razmjer građevinskih radova pravnih prednika tužitelja, kao i ograđivanja dvorišta i sadnje raznih povrtlarskih kultura i voćaka u tom dvorištu koje se sastoji od predmetnih dijelova čestice zemlje 430/2 i 430/58, a čemu se isti nikada nisu protivili. Tijekom izvođenja naprijed navedenih građevinskih radova pravna prednica tužitelja Ines Veža, njen suprug i djeca živjeli su u neposrednoj blizini predmetne obiteljske kuće, da bi tek po dovršetku unutarnjih radova uselili tijekom 2000. godine. Nakon smrti Ines i Nikole Veža u toj kući stalno stanuje tužitelj pod 3. sa svojom obitelji, te ju ujedno koriste tužiteljice pod 1. i pod 2.

Međutim, kako pravna prednica tužitelja za života nije izvršila u zemljišnoj knjizi upis svog prava vlasništva stečenog na temelju akta nadležnog organa, to su tuženi te Drago Pirak neosnovano upisani kao suvlasnici čestice zemlje 430/57 KO Makarska - Makar, a na kojoj nekretnini je nesporno izgrađena obiteljske kuća od strane roditelja tužitelja, dok je pravna prednica tužitelja Ines Veža rođ. Pirak u odnosu na predmetne dijelove čestice zemlje 430/2 i 430/58, koji u naravi čine stubište obiteljske kuće i dvorište, iste koristila neometano preko dvadeset godina, a po njenoj smrti njen suprug Nikola Veža i djeca - tužitelji, te zatim po smrti Nikole Veža isključivo koristili tužitelji, pa su stoga tužitelji računajući zakoniti, savjesni i mirni posjed njihove majke i oca, stekli dijelove tih nekretnina zasigurno građenjem, te dosjelošću kao originarnim načinom stjecanja prava vlasništva. Stoga, tužitelji imaju pravni interes presudom utvrditi to svoje pravo vlasništva predmetnih nekretnina, u naravi svoje obiteljske kuće sa pripadajućom okućnicom/dvorištem, te isto upisati u zemljišnu knjigu, pa stoga podnose ovu tužbu.

1.2. Podneskom od 30. kolovoza 2024. tužitelji su precizirali tužbeni zahtjev prema nalazu i mišljenju vještaka, što je dopuštena preinaka tužbenog zahtjeva, sukladno presudi Vugdelija protiv Hrvatske.

2.1. Sud je dana 30. rujna 2025. donio presudu broj P-340/2022-33, kojom je prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti.

2.2. Na navedenu presudu tužena pod 1. je uložila žalbu, te je predmet upućen na žalbeni postupak na Županijski sud u Varaždinu.

2.3. Županijski sud u Varaždinu je odlukom GŽ-1521/2025-2 od 4. veljače 2026. djelomično odbio žalbu prvotužene Lidonke Vuine, a djelomično istu odbacio i potvrdio točku I. izreke, dok su ukinute točke II. i III. izreke presude i presude zbog ogluhe Općinskog suda u Makarskoj poslovni broj P-340/2022-34 od 30. rujna 2025. i predmet je u tom dijelu vraćen sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

3. Tužena pod 1. protivila se tužbi i postavljenom tužbenom zahtjevu tužitelja kao neosnovanom u cijelosti. Navela je da niti ona ni njeni pravni prednici nikada se nisu odrekli svojih vlasničkih ovlaštenja na utuženim nekretninama te iste su stekli na temelju valjane pravne osnove. Istaknula je da su tužitelji, kao i njihovi pravni prednici, vezani pravomoćno donesenim rješenjem o nasljeđivanju pod posl. br. O-233/11 iza pok. Drage Piraka, pok. Nikole, a u kojem Rješenju o nasljeđivanju su navedene

utužene nekretnine i koje predstavlja res iudicata – presuđenu stvar i vežu stranke koje su u istom sudjelovale, kao i što nisu mogli steći više prava nego ih imaju njihovi pravni prednici. Rješenje o nasljeđivanju u odnosu na stranke koje su sudjelovale u ostavinskom postupku i imale mogućnost dati nasljedničku izjavu ima značaj presuđene stvari, pa ovdje tužitelji ne mogu zahtijevati da sud u parničnom postupku na drugačiji način odlučuje o imovini koja je predstavljala ostavinu u ostavinskom postupku iza smrti njihovog prednika u postupku u kojem je njihov prednik sudjelovao kao stranka zato jer ih veže pravomoćno rješenje o nasljeđivanju i zato što oni ne spadaju više u krug osoba koje nisu vezane pravomoćnim rješenjem iza pok. Drage Piraka.

Da je prednik tužene pok. Miho Pirak bio suvlasnik utužene nekretnine, kao i Lidonka Vuina kako za njegov suvlasnički udio na ovoj nekretnini koje je stekla valjanim pravnim poslom, tako i naslijeđeni suvlasnički udio iza pok. Drage Pirak najbolje dokazuje Zamolba od dana 11.08.2006 godine, Izjava od 16.11.2006., Izvansudska nagodba Klasa : 021-01/2005-01/3695/4, Kartica dobavljača od 29.12.2009.

Tužena ad/1 se nikad nije odrekla svojih vlasničkih ovlaštenja i posjeduje dokumentaciju kojom dokazuje valjani pravni slijed svoga prava vlasništva na utuženim nekretninama.

4. Tužena pod 1. tijekom postupka isticala je da su tužitelji kao i njihovi pravni prednici među ostalim vezani pravomoćno donesenim rješenjem o nasljeđivanju pod posl.br. O-233/11 iza smrti pok. Drage Piraka pok. Nikole, a u kojem rješenju su navedene utužene nekretnine što predstavlja res iudicata - presuđenu stvar i veže stranke koje su u istom sudjelovale, čime tužitelji ne bi mogli zahtijevati da sud u parničnom postupku drukčije odlučuje u odnosu na imovinu koja je predstavljala ostavinu u ostavinskom postupku.

Navedeno su osporili tužitelji, ističući da navedenim rješenjem o nasljeđivanju kao ostavinska imovina ne navodi se predmetna čestica zemlje 430/57 KO Makarska-Makar. Upravo u odnosu na tu nekretninu kao građevinskog zemljišta u površini od 372 m², temeljem priloženog rješenja Općine Makarska, Općinskog komiteta za prostorno uređenje i komunalne poslove, Referata za imovinsko-pravne poslove, Klasa: UP/I-944-11/89-01/06, Urbroj: 2147-08-16-89-3, od 19. srpnja 1989., sukladno odredbi članka 62. stavak 1. tada važećeg Zakona o građevinskom zemljištu (Narodne novine SRH broj 48/88) Klasa: UP/I-944-11/89-01/06, Ur. broj: 2147-08-16-89-3, nesporno utvrđeno da pravna prednica tužitelja Ines Veža rođ. Pirak ima prvenstveno pravo korištenja u svrhu izgradnje obiteljske stambene zgrade, s tim da je naknadno sukladno odredbama članka 4a i 90b Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o građevinskom zemljištu (Narodne novine RH broj 53/90) po službenoj dužnosti Općina Makarska, Sekretarijat za prostorno uređenje i komunalne poslove, Referada za imovinsko-pravne poslove, pravomoćnim rješenjem Klasa: UP-I-943-01/91-01/59, Ur. broj: 2147-08-16-91-1 od 07. svibnja 1991. godine, utvrdilo pravo vlasništva u korist pravne prednice tužitelja Ines Veža rođ. Pirak na zemljištu označenom kao čestica zemlje 430/57 površine 372 m² KO Makarska-Makar, čim je njeno ranije utvrđeno prvenstveno pravo korištenja navedene nekretnine 430/57 KO Makarska-Makar po sili zakona (ex lege) postalo njeno pravo vlasništva.

U naprijed navedenom rješenju o nasljeđivanju iza smrti Drage Piraka pok. Nikole su kao ostavinska imovina navedene sada predmetna čestica zemlje 430/2 KO Makarska-Makar, kao i čestica zemlje 430/11 u istoj KO od koje potomje je tek nakon donošenja tog rješenja o nasljeđivanju u zemljišnoj knjizi dana 18.12. 2012. godine

provedbom prijavnog lista zaprimljenim kod Naslova pod posl.br. Z-1477/2011 formirana predmetna čestica zemlje 430/58 (pašnjak) u zk.ul. 1224 KO Makarska-Makar u površini od 800 m², a koje rješenje o nasljeđivanju je Naslovni sud donio pozivom na odredbu članka 224.st. 2. Zakona o nasljeđivanju to jest primjenom zakonske predmnjeve da je sadržaj priloženih javnih ili javno ovjerovljenih isprava istinit, a onaj koji tvrdi suprotno uputit će se da dokaže u parnici odnosno u upravnom postupku.

Navedeno rješenje o nasljeđivanju je postalo pravomoćno u točkama IA i I B, te točkama II i III izreke, te da je točkom IV/ izreke ovdašnja tužena pod 1. bila upućena u parnicu radi spora o sastavu ostavine, a koje rješenje je u tom dijelu ukinuto rješenjem Županijskog suda u Splitu pod posl.br. Gžp-956/2012 od 27. rujna 2012. godine po žalbi nasljednica Ane Pirak, Ines Veža, Maje Mihaljević i Lučike Šander, da bi potom postupajući po navedenoj drugostupanjskoj odluci Naslovni sud dana 15. srpnja 2013. donio rješenje poslovni broj O-422/12 kojim je uputio u parnici nasljednice Anu Pirak, Maju Mihaljević, Ines Veža i Lučiku Šander protiv nasljednice Lidije Vujine radi utvrđenja da ostavinu predstavljaju nekretnine prema sporazumu o diobi, te je ujedno upućena u parnicu ovdašnja tužena pod 1. protiv nasljednica Ane Pirak, Ines Veža, Maje Mihaljević i Lučike Šander, radi utvrđenja da u ostavinu ulaze i nekretnine upisane u katastru na imenu ostavitelja. Slijedom navedenog, legitimni interes pravnih sljednika Ines Veža utvrditi se vlasnicima obiteljske kuće i okućnice i to još sve kao rezultat ranijeg dogovora braće Matka, Mihe (Miće) i Drage Piraka, a u kojem pravu dokazivanja tužitelji nipošto nisu pravno spriječeni niti prekludirani.

Konkludira, rješenjem o nasljeđivanju su ovdje tužitelji upućeni da pokrenu parnični postupak radi utvrđenja sastava ostavine, odnosno da se utvrde vlasnicima predmetne nekretnine, slijedom čega ista ne ulazi u sastav ostavinske mase iza pok. Drage Pirka, pa su stoga neosnovani navodi tužene pod 1. da su tužitelji vezani pravomoćnim rješenjem o nasljeđivanju.

5.1. Tuženicima je dostavljena tužba na odgovor te im je dan rok od 30 dana da na istu odgovore. Tuženici su uredno primili tužbu i dopis kojim su pozvani za davanje odgovora na tužbu.

5.2. Podneskom od 1. lipnja 2022. tužena pod 1. protivila se tužbi i tužbenom zahtjevu tužitelja, dok tuženici nisu odgovorili na tužbu.

5.3. Tužitelj koji u parničnom postupku tužbenim zahtjevom traži utvrđenje izvorno stečenog prava vlasništva na točno određenom dijelu nekretnine tužbu treba usmjeriti na sve suvlasnike na toj nekretnini budući su isti jedinstveni suparničari (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske Rev 1084/2020-2 od 8. veljače 2023).

5.4. Temeljem odredbe čl. 201. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25.) jedinstveni suparničari smatraju se jednom parničnom strankom i spor se može riješiti samo na jednak način prema svim jedinstvenim suparničarima. Slijedom navedenog, u slučaju ako pojedini suparničari propuste koju parničnu radnju učinak parničnih radnji što su ih poduzeli drugi suparničari proteže se i na one koji te radnje nisu poduzeli, pa tako i osporavanje tužbenog zahtjeva proteže se i na ostale tuženike, sukladno odredbi čl. 201. ZPP-a.

6. U tijeku postupka sud je izveo dokaz pregledom izvatka iz zemljišne knjige broj 10379, prijepisa iz posjedovnog lista broj 2317, rješenja o nasljeđivanju broj O-233/11

od 16. svibnja 2012., rješenja o nasljeđivanju broj O-4320/15 od 5. lipnja 2015., pregledom izvotka iz zemljišne knjige za zk. ul. 2680, zk. ul. 1224, rješenja O-2264/19 od 31. prosinca 2019., rješenja o nasljeđivanju broj O-579/17 od 1. ožujka 2018., rješenja Općine Makarska, Općinski komitete za prostorno uređenje i komunalne poslove Klasa: UP/I-944-11/89-01/06 od 19. srpnja 1989., rješenja Općine Makarska, Sekretarijata za prostorno uređenje i komunalne poslove Klasa: UP/I-943-01/91-01/59 od 7. svibnja 1991., Građevinske dozvole Klasa: UP/I-361-03/89-01/116 od 18. prosinca 1989., ugovor broj 26/91 zaključen dana 26. veljače 1991., zapisnik Općine Makarska, Općinskog komiteta za prostorno uređenje i komunalne poslove, Referata za imovinsko-pravne poslove, Klasa: UP/I-944-11/89-01/06, Urbroj: 2147-08-16-89-2 od 25./29. 05. 1989. godine, Očitovanje Mihe Piraka pok. Nikole od 03. rujna 2012. godine ovjereno u njegovom potpisu dana 04.09.2012. od strane javnog bilježnika Ante Pejkovića u Makarskoj pod brojem OV-3943/12, Izjava Mihe Piraka pok. Nikole od 02.04.2013. godine ovjereno u njegovom potpisu istog dana od strane javnog bilježnika Petra Žanka iz Trogira pod brojem Ov-2866/13, nalog za naplatu broj 151 izdan dana 12. 02. 1990. Vodovod radna organizacija za vodovod i kanalizaciju Makarska (opći nalog za prenos na ime Veža Nikola i Ines), računi HEP-a na ime Nikola Veža za siječanj i veljaču 2022. godine, račun Vodovod d.o.o. Makarska na ime Ines Veža Matkova za kolovoz 2021. godine, rješenje o izvedenom stanju Grada Makarske, Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo, Klasa: UP-I-361-03/13-30/1025, Ur. broj: 2147/05-05/1-15-10, od 08. lipnja 2015. godine sa klauzulom pravomoćnosti, skice izmjere izrađene od strane Info KARTA d.o.o. Split, kolovoz 2016., b. elaborata: 584-1/169 te revizije stana katastarske mape ožujak 2022. od strane Info karta d.o.o., zamolbe od dana 11. kolovoza 2006., izjave od 16. studenog 2006., izvansudska nagodbe Klasa: 021-01/2005-01/3695/4, rješenja Općinskog suda u Makarskoj, ZK odjel broj: Z-8899/2018 od 19. lipnja 2020., zapisnik iz predmeta Općinskog suda u Makarskoj pod poslovnim brojem O-233/11 od 28. ožujka 2012., rješenja Županijskog suda u Splitu broj Gžp-956/2012 od 27. rujna 2012., rješenja Općinskog suda u Makarskoj broj: O-422/12, rješenja Županijskog suda u Varaždinu broj: Gž-783/2020-2 od 18. lipnja 2020., izvotka iz zk. za zk. ul. 1224, 2680, rješenja o nasljeđivanju broj O-1771/78 od 18. lipnja 1980., izjave Piraka Mihe pok. Nikole od 4. listopada 2010., izvotka iz zemljišne knjige za zk. ul. 10379, fotografija na listu 128, 129 spisa, očividom na licu mjesta uz sudjelovanje sudskog vještaka geodetske struke Perice Puljića te pregledom njegova nalaza i mišljenja, saslušanjem tužitelja pod 1. i 3., saslušanjem tuženika pod 1. i 2. te saslušanjem svjedoka Marin Pirak, Željko Fistanić, Ljubo Kovačević, Željka Matković, Nikola Đapić, Božena Kovačević, Marijana Jožanc.

7. Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno, kao i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka, a sukladno odredbi čl. 8. ZPP-a ovaj sud smatra da je tužbeni zahtjev osnovan.

8. Predmet spora u ponovljenom postupku je zahtjev tužitelja za utvrđenjem da su isti suvlasnici dijela čestice zemlje 430/2 upisane u zk.ul. 2680 KO Makarska-Makar, u površini od 90 m², pobliže prikazanog i označenog slovima C-D-E-F-K-C i žutom bojom na Skici nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka geodetske struke Perice Puljića, dipl. ing. geod. od 10. svibnja 2024. godine, kao i dijela čestice zemlje 430/58 upisane u zk. ul. 1224 KO Makarska-Makar, u površini od 50 m², na istoj Skici nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka geodetske struke Perice Puljića, dipl. ing. geod.

od 10. svibnja 2024. godine, поближе prikazanog i označenog slovima F-G-H-K-F te žutom bojom, za po 1/3 dijela istih.

9. Uvidom u zemljišnoknjižni izvadak broj 10379 za k.o. Makarska – Makar utvrđeno je da je u isti upisana čest. zem. 430/57 te da su uknjiženu suvlasnici Lidonka Vuina za 2/6 dijelova, Drago Pirak za 2/6 dijelova, Lučika Šande za 1/6 dijela i Ines Veža za 1/6 dijela.

Uvidom u zemljišnoknjižni izvadak broj 12680 za k.o. Makarska – Makar utvrđeno je da je u isti upisana čest. zem. 430/2 te da su uknjiženu suvlasnici Lidonka Vuina za 12/36+8/36 dijelova, Lučika Šander za 6/36 + 1/36 dijelova, Ana Pirak za 1/36 dijelova, Maja Mihaljević za 1/36 dijelova, te Pavao Veža, Stela Džaja i Lana Knezović svaki za 7/108 dijelova.

Uvidom u zemljišnoknjižni izvadak broj 1224 za k.o. Makarska – Makar utvrđeno je da je u isti upisana čest. zem. 430/11 i 430/58 te da su uknjiženu suvlasnici Lidonka Vuina za 12/36+8/36 dijelova, Lučika Šander za 6/36 + 1/36 dijelova, Ana Pirak za 1/36 dijelova, Maja Mihaljević za 1/36 dijelova, te Pavao Veža, Stela Džaja i Lana Knezović svaki za 7/108 dijelova.

Uvidom u posjedovni list broj 2317 za k.o. Makarska - Makar utvrđeno je da je kao posjednik upisana Ines Veža.

Uvidom u rješenje o nasljeđivanju iza pok. Drage Piraka rođ. Nikole pod brojem O-233/11 od 16. svibnja 2012., donesenog po Općinskom sudu u Makarskoj utvrđeno je kako su nasljednici istog Lidija Vuina, Ana Pirak, Maja Mihaljević, Lučika Šander i Ines Veža.

Uvidom u rješenje Županijskog suda u Splitu broj Gžp-956/2012 od 27. rujna 2012. razvidno je da je njime ukinuto gornje rješenje o nasljeđivanju u pobijanom dijelu pod točkom IV. izreke i u tom dijelu predmet je vraćen prvostupanjskom sudu na ponovni postupak. Nastavno, Općinski sud u Makarskoj je donio rješenje pod brojem O-422/12 od 15. srpnja 2013., kojim je odlučeno da se Ana Pirak, Maja Mihaljević, Ines Veža i Lučika Šander upućuju u parnicu protiv nasljednice Lidije Vuine da ostavinu predstavljaju nekretnine prema sporazumu o diobi.

Uvidom u rješenje broj O-2264/19 od 31. prosinca 2019. doneseno od javnog bilježnika u Makarskoj Ante Pejčkovića utvrđeno je da je istim odlučeno da se ostavinski postupak iza Mihe Piraka neće provoditi, obzirom da je ostavitelj kao primatelj uzdržavanja sa Lidokom Vuinom kao davateljicom uzdržavanja sklopio Ugovor o doživotnom uzdržavanju.

Uvidom u rješenje o nasljeđivanju iza pok. Ines Veža (Matko) rođ. Pirak pod brojem O-4320/15, UPP/OS-66/15 od 5. lipnja 2015. donesenog po javnom bilježniku iz Makarske Anti Barbiću utvrđeno je kako su nasljednici iste Nikola Veža, Stela Džaja, Lana Knezović, Pavao Veža.

Uvidom u rješenje o nasljeđivanju iza pok. Nikole Veža (Pavao-Pavle) pod brojem O-579/17, UPP/OS-24/17 od 1. ožujka 2018. donesenog po javnoj bilježnici iz Makarske, Anamariji Arapović Vranješ utvrđeno je kako su nasljednici istog Stela Džaja, Lana Knezović i Pavao Veža.

Uvidom u rješenje o nasljeđivanju iza pok. Pirak Nikole pok. Mate pod brojem O-1771/78 donesenog po Općinskom sudu u Splitu 18. lipnja 1980. utvrđeno je kako su nasljednici istog Pirak Matko pok. Nikole, Pirak Miho, Pirak Drago i Vujina Lidija.

Uvidom u zapisnik o glavnoj raspravi od 25. svibnja 1989. utvrđeno je da je na istu pristupila Lučika Šander, koja je izjavila da njezin idealni dio tog zemljišta ne ulazi u građevinsku parcelu za koju traži pravo korištenja njezina sestra Ines Veža.

Rasprava je nastavljena dana 29. svibnja 1989, kada je pristupila Ines Veža. Zatim je pristupio Drago Pirak, koji nakon što je upoznat sa predmetom rasprave, a kao sukorisnik predmetne čestice i sunasljednik Pirak Nikole, koji se vodi u katastru, izjavio je da se ne nalazi u stvarnom posjedu predmetnog dijela zemljišta, od kojeg nastaje građevinska parcela Veže Ines, već je to bilo zemljište njezina oca, a on se također slaže da joj se utvrdi pravo korištenja tog zemljišta.

Pristupio je i Pirak Mićo, koji je također izjavio da se ne nalazi u stvarnom posjedu predmetnog dijela zemljišta, koje ulazi u građevinsku parcelu Veže Ines, već je to zemljište isključivo pripalo njenom ocu, a on je isto prenio njoj. Izjavio je da se slaže da joj se utvrdi pravo korištenja na predmetnoj građevinskoj parceli.

Pristupio je i Pirak Mato, koji je izjavio da je navedeno zemljište darovao Ines Veži i da se slaže da joj se utvrdi pravo korištenja tog zemljišta u njezinu korist.

Uvidom u rješenje klasa: UP/I-944-11/89-01/06, Ur. broj 2147-06-16-89-3 od 19. srpnja 1989. utvrđeno je da je Ines Veža izdana građevinska dozvola za izgradnju obiteljske stambene zgrade i to na dijelovima čestica 430/2 i 430/11. Navedeno rješenje dostavljeno je i Pirak Mići, Pirak Dragi i Pirak Mati, nitko od njih nije uložio žalbu, slijedom čega je isto postalo pravomoćno dana 18. kolovoza 1989.

Uvidom u rješenje klasa; UP-I-943-01/91-01/59, Ur. broj: 2147-08-16-91-1 od 7. svibnja 1991. utvrđeno je da je istim Ines Veža postala vlasnica na čest. zem. 430/57 k.o. Makarska – Makar.

Uvidom u građevinsku dozvolu od 18. prosinca 1989. utvrđeno je da je ista izdana Ines Veža za izgradnju obiteljske kuće na čest. zem. 430/57 k.o. Makarska – Makar.

Uvidom u uplatnice razvidno je da iste su naslovljene na Vodovod i HEP i da su obveznici plaćanja Nikola i Ines Veža.

Uvidom u očitovanje Mihe Piraka od 3. rujna 2012. razvidno je iz istog da je 1967. Nikola Pirak podijelio zemlju na tri dijela između braće Matka, Drage i Mihe, da bi oni iduće godine, 1968. sklopili sporazum o diobi i izvršili faktičnu diobu na način da su jedan dio nekretnina podijelili u naravi. Matko Pirak je izgradio kuću, pa je njemu, između ostaloga, pripalo zemljište oko te kuće te obradivo zemljište sa južne i zapadne strane kuće.

Uvidom u izjavu Mihe Piraka od 2. travnja 2013. razvidno je da je Nikola Pirak darovnim ugovorom podijelio zemlju na jednake dijelove svojim sinovima, pa tako i zemlju zvanu Zumoća. Braća su zajedno prodala cca 2000 m², a preostali dio su zajedno koristili na način da je Matko tu sebi sagradio kuću i dvije parcele koje je darovao kćerima i to Ines Veži i Lučki Šander i to je otprilike njegov dio. Izjava je ovjerena u Trogiru kod javnog bilježnika Petra Žanka pod brojem Ov-2866/13 dana 2. travnja 2013.

Izjavom Mihe Pirka ovjerenom kod javnog bilježnika u Solinu Marije Ivančić broj Ov-5372/12 od 20. ožujka 2012. povlači pismeno napisano 4. listopada 2010. te ističe da navodi u njemu nisu točni, on se odriče tog pisma, ne smatra ga niti istinitim niti svojim. Uvidom u rješenje o izvedenom stanju Klasa: UP-I-361-03/13-30/1025, Ur. broj: 2147/05-05/1-15-10 od 8. lipnja 2015. izdanom od Grada Makarske, Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo utvrđeno je da je istim ozakonjena rekonstrukcija (dogradnja i nadogradnja) na navedenoj nekretnini.

10. U ponovljenom postupku tužitelji su predložili da se izvede dokaz saslušanjem svjedoka Vice Vučka, no kako po odluci Županijskog suda u Varaždinu predmet nije vraćen u fazu pripremnog ročišta, već u fazu glavne rasprave, to su tužitelji prekludirani sa mogućnošću predlaganja novih dokaza, slijedom čega sud taj prijedlog nije prihvatio.

11.1. Dana 19. travnja 2024. proveden je dokaz očevidom na licu mjesta uz sudjelovanje vještaka geodetske struke Perice Puljića. Očevidom je utvrđeno kako sjeveroistočna granica prati liniju kuće i proteže se uz rub Šilobadovićeve ulice, sve do betonskog zida susjedne nekretnine i tako sve do jugozapadne međe koja predstavlja betonski zid. Jugoistočna međa nije precizirana u prostoru, predstavlja je zamišljena linija od betonskog zida do kuće. Daljnju među predstavlja kameni zid koji omeđuje okućnicu kuće, gdje su posađena 3 badema, kostela kao i citrusi. Na svim međama postavljena je električna rasvjeta. Na južnom dijelu nekretnine također se nalaze zasađene masline i šipak. Preko južnoj dijela nekretnine pristupa se do kuće Ane Pirak, bake tužitelja i to predstavlja jedinu pješačku komunikaciju.

11.2. Vještak je dan 10. svibnja 2024. dostavio nalaz i mišljenje.

U nalazu i mišljenju vještak Perica Puljić je naveo kako je predmet nalaza i mišljenja nekretnina u Makarskoj i to kuća s dvorištem angrafske oznake Šilobadovićeve ulica broj 1A. Položena je jugozapadno od ulice, a kolni prilaz je moguć i sa jugoistočne strane.

Granice nekretnine definirane su na slijedeći način:

- Sjeverozapadna međa je betonski zid koji ne pripada nekretnini od točke A do točke B.
- Sjeveroistočna međa je rub ulice od točke B do točke C te betonski zid koji pripada nekretnini od točke C do točke D.
- Jugoistočna međa je određena kamenim međašnim oznakama od točke D do točke E te kameno betonskim zidom koji pripada nekretnini od točke E preko točaka F i G do točke H na rubu zgrade. Od točke H do točke I međa nije vidljiva već je pravac od ruba kuće do početka betonskog zida koji se pruža od točke I do točke J i koji pripada nekretnini.
- Jugozapadna međa je betonski zid koji pripada nekretnini od točke J do točke A.

11.3. Sud je poklonio vjeru nalazu i mišljenju vještaka, budući je isti napravljen stručno, u skladu sa pravilima struke te na isti stranke nisu imale primjedbi.

12.1. U dokaznom postupku izveden je dokaz saslušanjem tužitelja pod 1. i 3, tuženika pod 1. i 2 te svjedoka Marin Pirak, Željko Fistanić, Ljubo Kovačević, Željka Matković, Nikola Đapić, Božena Kovačević, Marijana Jožanc.

12.2. Tužiteljica pod 1. Stela Džaja u bitnom je iskazala kako su njezini roditelji Ines i Nikola Veža i njih troje djece, ona, Lana Knezović i Pavao Veža živjeli u prizemlju kuće bake i djeda, Ane Pirak i Matka Piraka. Baka i djed su živjeli na katu kuće zajedno sa tetom Majom, ovdje tuženom pod 4. Na taj način nije bilo adekvatno riješeno stambeno pitanje i njezini roditelji su željeli sagraditi svoju kuću. Sjeća se da je imala desetak godina kada je njezin otac pokazao projekt kuće i tada se kuća počela graditi, to je bilo otprilike 1989., 1990. godine. Njezina obitelj je od tada cijelo vrijeme u posjedu i kuće i okućnice, odnosno vrta. Njezini roditelji ishodili su sve potrebne akte za gradnju, ali tada je započeo rat i njezin otac je bio dragovoljac i bio je u ratu cijeli period i zbog toga nije bilo novca, pa je gradnja kuće tekla polako. Njezin tata i djed su sami gradili temelje kuće, pomagao im je i susjed Anđelko Kvesić, dok veće radove je radila firma. Čim je počela gradnja kuća, njezini roditelji su ušli u posjed vrta i počeli su ga koristiti, budući je sve to bila cjelina. To su dobili od djeda i njegove braće i svi su bili suglasni da oni to koriste. Braća njezina djeda Drago i Mićo živjeli su u kući u blizini i bili su s njima u jako dobrim odnosima. Sjeća se da je Drago stalno dolazio njima u kuću, a i Mićo bi dolazio skoro svaki dan. Njezina majka je pomagala Mići, ona mu je znala

čistiti. Čim je izgrađena kuća u roh bau izgradnji njezini roditelji su koristili prizemlje kao skladišni prostor. U vrtu su sadili povrtne kulture koje su im trebale i za egzistenciju. Djed po ocu Pavao Veža je pomogao njezinom ocu saditi crnogorske šipke i to u vrtu ispred kuće, u zapadnom dijelu. Njezina majka posadila je kupus, rajčice, cvijeće, a također je tu posađen i badem i kostela radi hlada. Sve je to sađeno na dijelovima nekretnine koje su predmetom tužbenog zahtjeva. Nakon što je započela gradnja kuće, njezin otac je počeo uređivati vrt na način da je zidao kaskade, a sve radi pada zemljišta. Nitko se nikada nije protivio izvođenim radovima, niti se itko ikada protivio što njezina obitelj koristi taj prostor.

Navodi kako je njezina majka dobila pravo korištenja tog zemljišta i rješenje o tome, kao i prijavni list je dostavljeno zemljišno knjižnom sudu 1989., ali isto nije provedeno radi neke razlike u m2. Tužena pod 1. Lindonka Vuina je povremeno dolazila kod njezina djeda Matka Piraka. Sjeća se da bi dolazila na proslavu praznika rada, tada se cijela obitelj okupljala. Poznato joj je da je cijelo vrijeme bila u komunikaciji sa svojim bratom Mićom, zbog čega smatra da je u sve bila upućena i nikada se nije protivila ničemu što su njezini roditelji radili.

U kuću su se uselili 2000., tada je ona bila na studiju u Zagrebu. U to vrijeme kuća je bila izgrađena u sadašnjim gabaritima, odnosno bili su napravljeni prizemlje i prvi kat. Stepenice sa istočne strane kuće su napravljene odmah kako se počela graditi kuća 1990. i one predstavljaju lakši pristup vrtu i prizemlju. Zid je izgrađen devedesetih godina, s tim da je prije bio niži, a kasnije je podignut na veću visinu. Njezin otac je gradio zid i stavljao rasvjetu u gornjem dijelu vrta, on je bio električar. Misli da mu je ponekad pomagao susjed Željko, ali on je sve te radove izvodio polako, kako bi stigao. Prvi susjedi su braća moga djeda, Mićo i Drago i oni su živjeli u obiteljskoj kući. Oni su tu živjeli stalno i stalno su bili prisutni prilikom izvođenja radova. Taj predio se zove Zumača i ta zemljišta su bila predmetom nacionalizacije, a dio čestice je uzet i za lokalnu cestu.

Lučika Šander je njezina teta, mamina sestra i ona je na jednoj drugoj čestici, ali u istom predjelu, a mislim da je to prije bila i ista čestica, dobila na korištenje zemljište koje je provedeno u zemljišnim knjigama i ona je sada uknjižena kao vlasnica. Njoj nije nitko osporavao pa tako ni tužena pod 1, a upisana je ima veće sigurno 30 godina.

Kuća je financirana isključivo sredstvima njezinih roditelja, s time da je njezin otac radio i izvan radnog mjesta kao električar, ljeti bi svirao u klapi Makarska, čime je ostvarivao dodatni prihod, a također je dobio dionice svog tadašnjeg poslodavca Amfora, prodajom kojih je financirao izgradnju. Vrt je uvijek bio u istim gabaritima, odnosno u istim međama. Misli da je kuća bila završena u vrijeme kada je ona išla na studij, dakle 1998. g. Ne može se sjetiti da li je vrt uz kuću pokojni Drago obrađivao, može biti da je taj vrt obrađivao Drago Pirak, ali zna sigurno da nije imao nikakvih primjedbi kada su ga počeli obrađivati njezini roditelji.

Njezini roditelji nisu nikada bili u zavadi s Dragom, baš suprotno, Drago je obožavao njezinog brata Pavu, jer je bio jedini muški potomak u obitelji i stalno je dolazio k njima i provodio vrijeme s Pavom.

Zna da se vodio ostavinski postupak nakon smrti Drage, dok se drugi sudski postupci nisu vodili, nije joj poznato da se vodio postupak radi utvrđenja ništetnosti oporuke.

Dioba između Drage, Mihe i Matka nije vezana uz njezinu kuću, već za jednu drugu česticu.

Njezinoj majci je bilo poznato da su Drago i Miho bili upisani kao korisnici, budući su oni sudjelovali u upravnom postupku, u kojem su se suglasili da njezina majka dobije to zemljište na korištenje.

Poznato joj je da je stavljen prigovor na uknjižbu, ali smatra da je upitno je da li je pokojni Miho Pirak uopće stavio taj prigovor, jer je bio u poodmaklim godinama, ako ga je i stavio smatra da je bio instruiran, dok se ne može sjetiti da li je prigovor bio uvažen.

Drago i Miho su se podijelili i imali su svoje zemljište. Drago Pirak je umro 1993.

12.3. Tužitelj pod 3. Pavao Veža u bitom je iskazao kako je slušao iskaz tužiteljice pod 1., Stele Džaja, slaže se u cijelosti s njenim iskazom. Njegova obitelj je zaposjela granice u trenutku kada je počela s gradnjom kuće, te granice su uvijek bile iste, nikada se nisu mijenjale. Sve je to bila jedna cjelina. Sa time su bili upoznati svi susjedi i cijela obitelj. Drago i Miho živjeli su u kući do njihove. Oni su cijelo vrijeme bili prisutni. Ponekad bi Mićo otputovao, ali to bi bilo kratkotrajno i nitko se nije protivio, niti gradnji, niti granicama. Tužena pod 1. Lidonka Vuina bi povremeno dolazila, vjerojatno kod djeda, s time da on niti po priči unutar obitelji, a niti osobno nije čuo da bi se protivila gradnji ili postavljenim međama. Tužitelj sa svojom obitelji stanuje u toj kući i koristi vrt te on plaća troškove režija. Lidonka Vuina ne sudjeluje u istima te nikada nije tražila da uđe u posjed kuće i vrta.

12.4. Tužena pod 1. Lidonka Vuina u bitnom je iskazala kako je predmet ovog postupka kuća koja se gradila na zajedničkoj zemlji, jer se braća Drago, Matko i Miće nisu nikada podijelili. Zna da je bila nacionalizirani dio čestice koji je bio cesta, odnosno put koji je bio od svih njih i za koji su svi od grada Makarske dobili odštetu. Ostatak čestice na kojoj se nalazi kuća nije bio nacionaliziran i ona ne zna da bi bila donesena ikakva rješenja od upravnih tijela. Nije joj poznato kada se počela graditi kuća. Navodi kako je na tu zemlju dolazila 3 puta godišnje, ali vidjela je da se kuća gradi. Navodi kako je ona rekla Ineski da zašto nije negdje drugdje počela graditi, jer će ovako nastati nemir. U to vrijeme Drago je imao vrt do te kuće i on se stalno njime bavio i obrađivao ga sve do svoje smrti. Sve je bilo u miru, dok Ineska nije zauzela još jedan dio zemlje do njezine kuće i tada je nastao nemir. Mićo je bio tih i plah i on nije prigovarao, dok je Drago negodovao, ali nije pokretao nikakve postupke. Ineska nije obrađivala predmetni vrt, no ne zna što je bilo s tim vrtom nakon smrti Drage. Zidove kojima je omeđen vrt je gradio Matko. Obitelj tužitelja prvo je počela graditi kuću i tada su imali posjed zemljišta samo na kojem se nalazi kuća, a kasnije su zaposjeli još jednu česticu uz kuću koja je sada vrt.

Pun. tužitelja je predočio tuženoj pod 1. dokument koji prileži listu 40 spisa te je tužena pod 1. navela da joj nije poznato što su Drago i Miho tada izjavili.

Poznato joj je da je Nikola Pirak ostavio Dragi i Mihi zemlju, no ona nije ništa dobila. Drago i Miho nisu bili oženjeni i nisu imali djecu. Izgradnju te kuće i ograđivanje iste financirala je Ineska. Ona je bila pozvana na ostavinsku raspravu iz pok. Drage, no nikada nije na toj ostavinskoj raspravi ili u nekim drugim sudskim postupcima osporavala tužiteljima pravo na kuću i okućnicu, jer nikada nije bila riječ o diobi. Pučki naziv predjela na kojem se nalazi kuća je Zumoće.

Vrt u vrijeme dok ga je obrađivao Drago je bila ravnica, nisu bile pristave, a sigurno je bio 10x10 metara, s tim da je taj vrt bio ispod Šilobadovićeve ulice, u razini prizemlja, ne sjeća se kostele.

12.5. Tužena pod 2. Lučuka Šander u bitnom je iskazala kako je njezina sestra Ines Veža živjela u zajednici sa svojim roditeljima, dok je ona živjela u Zagrebu, također u zajednici sa svojim svekrom i svekrvom, tako da niti jedna od njih nije imala riješeno stambeno pitanje. Zemljište oko kojeg se vodi ovaj postupak je bio djelomično nacionalizirano, a dio je bio u društvenom vlasništvu, dok su korisnici bili 3 brata, Matko, Mićo i Drago. Oni su sudjelovali u upravnom postupku i dozvolili su da izgrade

svoje obiteljske kuće. Ines je predala dokumentaciju i za tuženu pod 2. i za sebe, s time da je tužena pod 2. uspjela, dok Ines zbog tehničkih problema nije uspjela, a sve to iz razloga što se tri brata za svog života nisu podijelila. Koliko se sjeća gradnja kuće bila je krajem 1990., ne zna točno kada, išlo je teško i sporo budući nije bilo novaca. Njihova kuća nalazi se 20 m od obiteljske kuće Miće, Drage i Matka i oni su bili upoznati s gradnjom. Odmah prilikom započinjanja gradnje počeli su koristiti i dvorište uz kuću, odnosno počeli su obrađivati vrt kako bi si olakšali egzistenciju. Tako su sadili kupus, krumpir, tikvice. Barba Miće i barba Drago nikada nisu imali ništa protiv da obitelj njezine sestre koristi vrt. Poznato joj je da je brat njezine majke posadio kostelu koja se i danas tamo nalazi. Ovo sve joj je poznato zato što je više puta godišnje dolazila na tu zemlju. Napominje da se Mićo i Drago nikada nisu ničemu protivili, iz razloga što je među svom braćom postojala ljubav i poštovanje, te suživot dok je njihova sestra živjela u Kaštel Štafiliću. Njezin otac je bio najstariji brat u kojeg su mlađa braća imala potpuno povjerenje i među njima je bio pravi suživot. Također napominje da je njezin otac kao po zanimanju zidar vodio gradnju obiteljske kuće tužene pod 1. u Kaštel Štafiliću.

Gradnja kuće je započela u vrijeme života Drage, budući je on umro 1993. Vrt u vrijeme započinjanja gradnje je bio pod nagibom, strm i u to vrijeme nisu bili napravljeni zidovi, odnosno pristave. Rasvjetu je sigurno napravio suprug njezine sestre, dok ga je ona vidjela da gradi ogradu, a moguće je da je tu pomagao i njezin otac. Nikakvih prijedora nije bilo oko vrta s Dragom, barba Drago je obožavao Ineskinog sina Pavla i nikakvih zavada tu nije bilo. Izgradnju kuće financirala je njezina sestra i njezin muž, dok je njezin otac pomagao radom.

Sestra joj nikada nije rekla bi primala opomene od Lidonke Vuine niti joj je rekla da joj je itko ikada osporavao njezino pravo. Predmetna kuća i vrt odnosno okućnica zadnjih 30 godina su u isključivom posjedu obitelji tužitelja. Predio na kojem su izgrađene kuće nije bio podijeljen među braćom, dok zemlja sjeverno od kuće majke, s time da je bilo dogovoreno između tri brata da vrt koji je predmetom ovog spora pripada Ineskinjoj kući, budući predstavlja prirodnu cjelinu dok stepenice predstavljaju pristup vrtu.

Drago je koristio taj vrt puno prije nego što je moja sestra počela s gradnjom kuće. Koliko je njoj poznato kuća je bila uvijek u istim gabaritima, ništa nije nadograđivala.

12.6. Svjedok Marin Pirak iskazao je kako mu je Drago bio vrlo blizak prijatelj, bio mu je kao brat, ako se ne bi vidjeli svaki dan, onda bi se vidjeli barem svako drugi i tako sve do 1993., kada je umro. Poznato mu je da Drago nije bio u nikakvim odnosima sa pok. Ines i Nikolom, oni su razgovarali samo službeno, smatrao je da su oni njega držali manje bitnim i da ga nisu poštivali i stoga nisu bili u dobrim odnosima. Drago njima nije dozvolio da započnu sa gradnjom kuće, on im je to stalno branio, navodi kako je bio prisutan jednom prilikom kada je bila svađa oko te kuće i kada su jedni drugima govorili grozne riječi. On nikada nije bio suglasan da se kuća tamo gradi. Navodi kako je on zajedno s njim obrađivao vrtove i to oba vrta i onaj gdje je bio šipak i tamo gdje nije bilo ništa i to na način da bi on došao sa traktorom, a Drago bi sadio. Pok. Ines i Nikola nikada nisu obrađivali ni jedan vrt. Sa drugim bratom svjedok nije komunicirao i nije mu poznato ništa u vezi njega.

Do smrti Drage vršili su se samo iskopi i tada su počele nesuglasice, dok se sama kuća nije počela još graditi, kuća se počela graditi poslije njegove smrti.

Nije mu poznato da je Drago u svezi te gradnje bio pozivan pred neka Upravna tijela i da je davao nekakve izjave, samo zna da im je branio gradnju. Braća Marko, Drago i Mićo se nikada papirnato nisu podijelili, oni su se samo međusobno dogovorili tko će obrađivati koji dio zemljišta, s time da sam ja Draginu zemlju orao, i za to ga nije plaćao.

Mičo i Drago su živjeli u istom objektu, ali svatko je imao svoje kućanstvo.

Vrt se nalazio između Dragine kuće i kuće Ines i Nikole, to je bio veliki vrt. Taj vrt je bio ravan, nije bile pristave. Nije siguran da li je u to vrijeme vrtu postojalo stablo kostele, u vrtu sigurno nije bio, jedino ako je bio ispod puta.

Lidonku Vuinu je znao vidjeti u Kaštelima više puta, naime Drago i on bi išli na utakmice Hajduka i tada bi krenuli ranije i svratili do nje u Kaštela, dok ju je samo na mrtvi dan vidio da bi pristupala toj nekretnini. Nije mu poznato da li se Lidonka protivila gradnji, ali misli da je. Drago nije nikada dolazio u kuću od Ines. Drago je u vrtu sadio krumpire i rajčicu i taj vrt nitko osim Drage nije koristio.

12.7. Svjedok Željko Fistanić iskazao je kako je Nikolu upoznao 1993. ili 1994. godine, kada je on došao u klapu i oni su svirali skupa, imali su brojne koncerte. Djeca su im išla zajedno u školu, bili su dobri prijatelji. Ines zna od ranije iz susjedstva. Kada je upoznao Nikolu, on je još živio u kući od Matka, kuća je bila još u izgradnji, nije mu poznato da bi bilo problema oko te izgradnje. Dragu Piraka zna samo po imenu, poznato mu je da je on bio prijatelj sa njegovim pok. svekrom, a ne zna da li se protivio gradnji te kuće. Miću je poznavao bolje, on je znao doći u trgovinu njegove supruge, ali mu također nije poznato da li se on protivio gradnji kuće. Lidonku nije poznavao, nije niti znao da su oni imali sestru. Navodi kako su oni u novu kuću preselili krajem 90-ih, početkom 2000-te i zna da su u to vrijeme radili vrtove, odnosno da je Ineska sadila povrće, a i posadili su neke voćke. Ne može se točno sjetiti, ali misli da je Nikola zidiće sa donje strane napravio prije preseljenja u novu kuću, a ostalo da je napravio nakon useljenja, odnosno zidiće s istočne strane radio je nakon preseljenja.

Pretpostavlja da je to sve financirao Nikola, on je radio kao električar, a također je radio faturete s time je zarađivao dodatne novce, s kojima je sve financirao. Kostela je bila ispod bajame, ali mu nije poznato kada je posađena.

12.8. Svjedok Ljubo Kovačević iskazao je kako se njegova sestra Ana udala za Matka, tako da je njemu poznato sve vezano uz tu nekretninu od otprilike 70-ih godina prošlog stoljeća. Jedno vrijeme je i on živio u toj kući, a i kasnije je znao često dolaziti, a ponekad bi pomagao i Nikoli oko izgradnje kuće. Odnosi između braće, dakle Matka, Drage i Miće su bili normalni, dobri, oni nisu bili u svađi, Drago je znao izlaziti, dok Mičo je bio mirniji. Pok. Nikola je počeo graditi kuću misli da je to bilo prije 90-ih. Nikada nije čuo svađe i nikada nije čuo da bi Drago branio Ines da gradi kuću. Ne zna kako su baš tamo počeli graditi kuću, nije čuo te dogovore, ali je bio prisutan od gradnje temelja i nikada nije čuo da bi Ines i Nikoli itko branio gradnju kuće. Nije vidio Miću da bi pomagao prilikom izvođenja radova, isto tako nije vidio ni Dragu. Vrtove je najviše radio Matko, dok je Drago najviše obrađivao masline. Drago je također imao vrt istočno od stare kuće, odnosno kuće u kojoj su živjeli Drago i Mičo.

Odnos Drage prema Ines i njezinoj djeci je bio dobar, on je volio i Ines i djecu, djeci bi uvijek dao bombone, a pogotovo kada je došao sin kojeg je on posebno volio, jer je bio muško dijete. Mičo bi često dolazio navečer kod Ines gledati televiziju, tamo je znao večerati, a također je i Drago dolazio, sjeća se da joj je jedne prilike donio i drva.

Lidonka Vuina je sestra od Drage i Miće, ona je starija od njega i nju slabo pozna, jer je ranije otišla, a poslije nije često dolazila. Koliko mu je poznato, ona se nije protivila gradnji kuće. Pok. Nikola je istočno od kuće napravio zid, prije na jednom dijelu bio je napravljen manji koji je podignut, također je napravio stepenice, proveo je struju, napravio je kamin, također je posadio vrt sa povrćem, na zamolbu Ines ja sam posadio kostelu.

Poznat mu je Marin Pirak, on bio prijatelj sa Dragom, išli bi često na utakmice i često bi dovezao Dragu, no nije mu poznato da bi on išta sa Dragom radio oko kuće.

12.9. Svjedokinja Željka Matković iskazala je da je uselila u svoju kuću 2000., a ta kuća nalazi se odmah do kuće oko koje se vodi ovaj postupak. Navodi kako je Ines i Nikolu i njihovu djecu poznavala i prije i to od 1976., budući je njezin djever tada živio u blizini, ali ona u to vrijeme nije zalazila u samu nekretninu. Naime, poznavala je njihovu tetu Ružu i preko nje upoznala i Ines i Nikolu i njihovu djecu. Kada se doselila 2000., tada su u predmetnoj nekretnini živjeli Ines i Nikola sa svojom djecom. Mićo je živio u kući do njih, za Matka je čula samo kroz priču, Dragu nije upoznala, a Lidonku ne poznaje. Mićo je bio u dobrim odnosima sa Ines i Nikolom. Vidjela je kako su oni znali pričati, a nikada nije vidjela da bi se svadili. Poznato joj je da je Ines imala vrt u kojem je sadila povrće, ona bi joj donijela sadnice i onda bi ih zajedno posadile i zalile. Nikada nije čula da bi Mićo osporavao Ines da sadi u tom vrtu. Nije joj poznato čiji je taj vrt bio prije, a u istim je gabaritima danas kao što je bio i prije. Nikada nije čula da bi netko osporavao Ines i Nikoli odnosno njihovoj djeci pravo na predmetnu kuću. Kuća je u istim gabaritima i danas kako je bila i tada, ništa nije dograđivano. Vrt u kojem se sadilo se nalazio između Ineskine kuće i kuće gdje je živio Mićo. Taj vrt je bio ograđen. Stepenice su išle između vrta i kuće i one su stalno bile tamo, nikada nisu micane. Masline su bile posađene kada je došla, i danas su tamo, a nije joj poznato tko ih je posadio.

12.10. Svjedok Nikola Đapić iskazao je kako je susjed tužiteljicama, od 1993. živi tamo, a prije toga je dolazio kod ujaka tijekom ljeta. Njegov pok. otac bio je zidar i u to vrijeme nije radio te su oni dvoje ožbukali predmetnu kuću, radovi su trajali između otprilike 1996. do 1998. godine. Miću zna i njega je znao vidjeti dok je prolazio, za Dragu zna po pričama, a za Lidonku nikada nije čuo. Kada je radio na predmetnoj kući, Mićo je živio u kući preko puta, on si je uredio jednu sobu, a Ines i Nikola su živjeli sa bakom i djedom u drugoj kući. Na odnos između Ines i Miće nije obraćao pažnju, ali nije se mogao sjetiti da nikada nije čuo za nikakvu svađu ili povišene tonove. Dok je radio na kući, uz tu kuću bile su stepenice i vrt. Vrt je bio ograđen, a misli da su to bile dvije ili tri pristave. Ne sjeća se da li se išta u vrtu sadilo. Nikada nije čuo da bi itko Ines i Nikoli, odnosno njihovoj djeci osporavao pravo na predmetnu kuću. Gabariti kuće su jednaki kao i u vrijeme kada je kuću žbukao. Radove je platio barba Nikola, on je bio cijelo vrijeme tu sa njima. On je bio električar i on je radio struju. Mićo je imao vrt, on se nalazio sa istočne strane njegove kuće prema ulici Nikole Tesle.

Poznat mi je Marin Pirak zvan Mario Zekin, ne sjeća se da ga je vidio na predmetnoj nekretnini.

12.11. Svjedokinja Božena Kovačević iskazala je kako je prva rodica sa Ines. Kako se njezina majka razvela 1973., tada je ona došla živjeti u kuću u kojoj su živjeli Drago i Mićo, a svjedokinja je došla živjeti u tu kuću dvije godine kasnije 1975. i u toj kući su živjeli još 2 – 3 godine, tada su otišli u podstanare. Njezina mama je radila dva posla, stoga ona je često boravila u toj kući, a tamo je provodila i vikende. Poznavala je Matka, Dragu i Miću Piraka, a Lidonku je slabo poznavala, budući je ona dolazila otprilike jedanput godišnje i to za 1. svibnja ili kada je bila neka fešta. Braća Pirak su bili u dobrim odnosima, između njih nije bilo svađe, jedino je Drago znao ponekada previše popiti tada bi vikao, a tada mi mu Matko rekao da se utiša i Drago bi ga poslušao, jedino je njega znao poslušati. Među braćom Pirak nije bilo niti svađe niti problema. Iz razgovora sa Ines, poznato joj je da su se braća podijelili, ali to joj je bilo poznato i prije, budući je svaki od njih točno znao koje masline on obrađuje. Iz tog razgovora sa Ines poznato joj je da su oni dobili dio na kojem će izgraditi kuću, a da bi Lučki trebao pripasti drugi dio parcele. Poznato joj je da je ta zemlja bila nacionalizirana i da su je oni dobili u povratu. Gradnja kuće je započela 90-ih godina i trajala je dugo, oko 10

godina. Nakon godinu ili dvije nakon što je započela gradnja kuće napravljene su stepenice i tada je ograđen i vrt. Za cijelo to vrijeme Ines i Nikolu nitko nije osporavao pravo da tamo grade kuću. U vrijeme gradnje kuće ona bi u predmetnu nekretninu dolazila u prosjeku jedanput tjedno, nastavila se družiti sa Ines, a znala je i dovesti svoju mamu kod tete. Poznato joj je da je Ines obrađivala i vrt, imala je posađene pomidore, tu je bio i šipak, a zna da su posadili i kostelu, budući je nju donio od njezine majke brat, u donjem dijelu vrta bile su ruže. Cijelo to vrijeme nikada nije čula da bi Ines i Nikoli itko osporavao pravo na gradnju kuće niti da bi bilo sporova oko toga. Nikada nije čula da bi se Drago niti Mićo protivili gradnji kuće. Nikada nije čula da bi se Mićo protivio da Nives obrađuje svoj vrt. Poznato joj je da je Lidonka odvela Miću sebi u Kaštela da će se ona brinuti o njemu, govorilo se da je on njoj sve prepisao, a ona se o njemu trebala skrbiti, no detalji o tome joj nisu poznati. On je kod nje živio par mjeseci, nakon toga ga je ona odvela u Dom u Makarskoj, tada je Mićo pješice došao do Anine kuće i rekao je da ga je Lidonka prevarila i tada se rasplakao, navodi kako je ona tome bila prisutna zajedno sa svojom majkom.

Zid od vrta je sada obložen kamenom, to je napravio Nikola. Provedena je i rasvjeta tim zidom, to je isto napravio Nikola, on je i u kući napravio struju.

Drago je imao svoj vrt uz svoju kuću, ali prema Ulici Nikole Tesle, no to nije bilo veliko. Braća Pirak su uvijek bili u dobrim odnosima, Drago je obožavao Pavu, djeci je uvijek davao bombone, a ponekad je znao i Ineski odnijeti robu da mu opere. Mićo je bio više povučen, on je putovao i volio je čitati knjige.

Marin Pirak, zvan "Mario Zekin" je vjenčani kum njezinog muža i ja sam njega prvi put upoznala 1986., na predmetnoj nekretnini ga nikada nisam vidjela. Drago je bio lokalni bećar, on se dužio sa Mariom Pirakom. Nikada nije vidjela da bi Mario išta radio tamo. Kada je umro Drago 1993., tada je Lidonka došla na sprovod i u njihovu kuću, tri godine kasnije kada je umro Matko, Lidonka je došla na sprovod, ali tada je došla u kuću Marina Piraka, tako da misli da su oni u dobrim odnosima. Kada je umrla Ines uopće nije došla na sprovod. Poznato joj je da već nakon Dragine smrti Lidonka je počela potraživati nešto. Iskazala je da je ona išla brati masline na predio koji se zove Kalac, te masline su pripadale Matku, svatko od braće je znao gdje se nalaze njegove masline i svako je imao svoje ulje. Koliko joj je njoj poznato, gradnju kuće su financirali Ines i Nikola. Drago nikada nije koristio ograđeni vrt.

12.12. Svjedokinja Mirjana Jožanc iskazala je kako su njezini roditelji kupili zemlju od Matka, Drage i Miće 70-ih godina prošlog stoljeća i na toj zemlji su napravili kuću, ta kuća se nalazi iznad Anine stare kuća na adresi Šilobadovićeve 3. Nikada nije živjela u toj kući. Živjela je u Sarajevu, kada je izbjegla iz Sarajeva, jedno vrijeme je bila tamo, poslije se preselila u Kanadu, a sada već 3 godine živi u toj kući. U toj kući su živjeli njezini roditelji i ona je dolazila svake godine barem mjesec dana po ljeti, a ponekad bi došla i preko zimskih praznika. Poznato joj je da su Ines i Nikola gradili kuću i poznato joj je da su tu gradnju oni sami financirali, a to joj je poznato zato što je 1994. i njezin pok. suprug pomogao prilikom izgradnje kata. Izgradnja kuće je počela 90-ih godina i u to vrijeme je također povremeno dolazila na nekretninu. Sjeća se da su braća bila u dobrim odnosima, nisu se svađali i nije čula da bi branili gradnju kuće. Oni su se družili, a Drago se igrao sa djecom od Ines i Nikole. Pored kuće od Nikole se nalazio vrt, a sada je to igralište za djecu. Taj vrt je napravljen kada se počela graditi kuća, prije je to bilo brdo. Misli da je u tom vrtu bio posađen badem, nitko taj vrt nije obrađivao. Drago je također imao vrt, on se nalazio ispod ceste, a također je imao još jedan drugi vrt, ali nikada u njemu nije sadio povrće, taj vrt nikada nije bio obrađivan. Tu je posađena maslina koja je i danas tu. Niti nakon što je završena gradnja kuće nije bilo

problema među braćom. Za Lidonku Vuinu je čula da postoji i da je sestra od Matka, Drage i Miće, ali nikada je nije upoznala niti vidjela, zna samo da živi u Kaštelima.

Taj vrt na kojem je danas igralište je bio ograđen, odnosno bilo je postavljeno kamenje i bio je napravljen kaskadno i tako izgleda i danas, nije ništa mijenjano, misli da se tu nalazi lovor posađen prije godinu, dvije.

Nikola i Ines i ona su bili prijatelji, a ne samo susjedi, ona tu obitelj poznaje već 40 godina i kada god bi došla u Makarsku, ona bi se javila Ines.

Ona je izašla iz Sarajeva 1991. i boravila je u kući svojih roditelja, sve dok se nisu otvorili putevi, tada joj je i suprug mogao izaći iz Sarajeva i to 1994, i tada je pomagao pri gradnji kata kuće. U razdoblju od 1991. – 1994. godine viđala je Miću i Dragu i Drago se nije protivio gradnji kata kuće.

Ines je dobila zemlju od svog oca te od Drage i Miće, s time da joj nisu poznati njihovi dogovori unutar obitelji, ali kada se počela graditi kuća tu su bili prisutni i Drago i Mičo i oni se toj gradnji nisu protivili i zato smatra da su bili suglasni sa tom gradnjom.

Ne sjeća se godine kada je Drago preminuo, ali preminuo je nakon što je otišla u Kanadu 1994.

Mičo se brinuo za njezinu majku, oni su zajedno bili kavu, često su razgovarali, ako bi njezinoj majci bilo što bilo potrebno, Mičo bi to otišao kupiti.

Ne zna kada se točno kuća počela graditi, jer je tada živjela u Sarajevu, ali joj je poznato da kada je došla 1991., tada je već bilo izgrađeno prizemlje i zato smatra da se kuća počela graditi 1989. ili 1990. godine.

Iskazala je da oko kuće ne postoje masline i nije se mogla sjetiti da li oko kuće postoje zasađeni šipci, ali ona se nikada nije posebno zagledala u okućnicu.

Navela je da je 1994. otišla u Kanadu i tada jedan duži period nije dolazila u Hrvatsku, nije bila niti ocu na sprovodu, s time da ne zna koliko je točno vremena prošlo, otprilike 10 godina, možda i malo manje. Kada je došla, Ines i Nikola su tada već živjeli u toj kući. U to vrijeme viđala je Miću Piraka, viđala ga je sve do njegove smrti.

13. Sud je poklonio vjeru iskazima tužitelja pod 1. i 3., tuženika pod 2. te svjedoka Željka Fistanića, Ljube Kovačevića, Željke Matković, Nikole Đapića, Božene Kovačević i Marijane Jožanc, budući su isti životni, logični, argumentirani i međusobno sukladni te sukladni drugim dokazima u postupku, prvenstveno rješenju koje prileži spisu na listu 40.

Iako je svjedokinja Mirjana Jožanc izjavila da je Drago Pirak preminuo nakon što je ona otišla u Kanadu 1994., dok je zapravo preminuo godinu dana ranije, 1993. godine, prema stavu ovog suda navedeno nije umanjilo njezinu vjerodostojnost. Naime, budući se radi o duljem vremenskom odmaku, činjenica da je pogriješila o datumu smrti jednog od braće za godinu dana ne umanjuje njezin iskaz u preostalom dijelu, a koji je u bitnim dijelovima suglasan sa dokumentacijom koja prileži spisu.

Ovaj sud nije poklonio vjeru iskazu tužene pod 1. i svjedoka Marina Piraka, budući su njihovi iskazi u suprotnosti sa ostalim provedenim dokazima, prvenstveno sa rješenjem koje prileži listu 40 spisa, ali i sa iskazima ostalih svjedoka. Naime, ovdje valja naglasiti da većina preostalih svjedoka je živjela u blizini predmetne nekretnine ili je posjećivala prednike tužitelja i pomagala im prilikom izgradnje predmetne kuće, slijedom čega imaju neposredna saznanja o odnosima između braćom i o samoj izgradnji kuće.

Tužena pod 1. u vrijeme izgradnje kuće nije živjela u blizini, živjela je u Kaštel Štafiliću te je svega par puta godišnje pristupala na predmetnu nekretninu. Svjedok Marin Pirak je bio prijatelj Drage Pirka, znao je često doći na predmetnu nekretninu sve do njegove smrti 1993., nakon čega više na istu nije pristupao. Iz iskaza svjedokinje Božene

Kovačević razvidno je da je Marin Pirak prijatelj od tužene pod 1., slijedom čega ovaj sud ne prihvaća njegov iskaz kao vjerodostojan, budući je u suprotnosti sa provedenim dokazima. Tako naveo je da u vrijeme dok je Drago bio živ nije bila započeta gradanja kuće, dok iz svih drugih provedenih dokaza razvidno je da je granja kuće započela oko 1990. te da je 1993. godine, kada je Drago Pirak poginuo, predmetna kuća bila izgrađena u razini prizemlja.

Ovdje valja napomenuti da je iz očitovanja Mihe Praka od 3. rujna 2012. razvidno da su braća Drago i Miho Pirak dozvolili Ines Veži da gradi svoju kuću i da joj to pravo nikada nisu osporavali. Isto proizlazi i iz izjave Mihe Pirka od 2. travnja 2013., u kojoj je navedeno: "Mi smo /sva tri brata/ zajedno prodali cca 2000 m² te novac podijelili na tri jednaka dijela. Preostali dio koristili smo zajedno na način da je pok. brat Matko tu sagradio sebi kuću i dvije parcele darovao kćerima i to Ines veži i Lučiki Šander. To je otprilike njegov dio. Moj dio i dio pok. brata Drage je bio većinom neobrađen. Zatim je po odluci Makarske tu formirana ulica te je oduzeto cca 1400 m². Ovaj iznos Općina Makarska platila je na jednake dijelove." Također, sva tri brata, a koji su bili vlasnici predmetnog dijela nekretnine pristupili su dana 25. svibnja 1989. pred Referat za imovinsko pravne poslove Općine Makarska te se dali izjave kojima izjavljuju da oni daju dozvolu da na tom dijelu nekretnine Ines Veža sagradi svoju kuću te je potom dana 19. srpnja 1989. doneseno rješenje kojim se utvrđuje da Veža Ines ima prvenstveno pravo korištenja građevinskog zemljišta.

Tužena pod 1. priložila je Izjavu napisanu od strane Mihe Piraka, ovjerenu dana 20. ožujka 2012. od strane javnog bilježnika u Solinu Marije Ivančić, kojom povlači pismo napisano 4. listopada 2010., no kako pismo napisano 4. listopada 2010. ne prileži spisu, to niti predmetno očitovanje nije od značaja za ovaj postupak.

Sud nije provodio dokaz saslušanjem svjedoka Luke Kovačevića, budući je isti bio tri puta pozvan kao svjedok, te svoj nedolazak niti jednom nije opravdao, slijedom čega, uvažavajući načela efikasnosti i ekonomičnosti postupka, a također uvažavajući i broj saslušanih svjedoka, čime je sud ocijenio da je činjenično stanje u potpunosti raspravljeno, to nije bilo razloga za zakazivanjem nove rasprave, na koju bi se navedeni svjedok ponovo, četvrti put, pozvao.

Ovdje valja napomenuti da u ponovljenom postupku tužena pod 1. nije ponovno predlagala saslušanje svjedoka Luke Kovačevića.

14. Dakle, ovaj sud smatra utvrđenim da su vlasnici predmetnog zemljišta bili tri brata; Matko, Drago i Miho. Oni su također imali i sestru, ovdje tuženu pod 1., no ona nije bila vlasnica predmetne zemlje, budući su braća postali vlasnici darovanjem od strane svog oca, koji je sve svoje nekretnine darovao svojim sinovima na jednake dijelove. Matko se je jedini od braće oženio, to za Anu i oni su imali dvije kćeri Ines, koja se je udala za Nikolu te Lučiku. Oni su zajedno živjeli u staroj kući, sve dok Ana i Matko nisu sebi sagradili kuću, a kasnije su Nikola i Ines, te Lučika sagradili svoje kuće. Nikola i Ines su imali troje djece, ovdje tužitelje Stelu Džaju, Lanu Knezović i Pavla Vežu. Uvidom u rješenje koje prileži listu 40 spisa, a i uvidom u izjave dane od strane Mihe Pirka od 3. rujna 2012. i 2. travnja 2013., kao i iz iskaza svjedoka Željka Fistanića, Ljube Kovačevića, Željke Matković, Nikole Đapića, Božene Kovačević i Marijane Jožanc razvidno je da je Ines imala odobrenje svog oca Matka i njegove braće Mihe i Drage da sebi sagradi kuću.

Iz rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Makarskoj broj O-233/11 proizlazi da je Drago umro 1993. te da je njegovim nasljednikom bila i Lidija (Lidonka) Vuina u omjeru od 2/3 dijela, dok su preostali nasljednici bili Ana Pirak, Maja Mihaljević, Lučika Šander

i Ines Veža, svi zajedno u omjeru od 1/3 dijela. U to vrijeme kuća još nije bila izgrađena, naime iz iskaza svjedoka proizlazi da je u to vrijeme bila izgrađena u razini prizemlja, odnosno da je 1994. godine građen kat, s time da je kuća dovršena 1998., odnosno 2000. godine.

Iako je Tužena pod 1. u odgovoru na tužbu navodila da se je ona protivila gradnji kuće, takvi navodi ne proizlaze iz stanja spisa. Naime, ona je svega par puta godišnje dolazila na predmetnu nekretninu te iz niti jednog iskaza svjedoka ne proizlazi da se je ista protivila gradnji kuće. Iz gore navedenog rešenja o nasljeđivanju proizlazi da je ovdje tužena pod 1. osporavala sastav ostavine, no tijekom postupka ista nije dokazala da je zabranila gradnju kuće Nikole i Ines Veže. Navedeno proizlazi i iz njenog iskaza, u kojem je navela da je bila pozvana na ostavinsku raspravu iz pok. Drage, no nikada nije na toj ostavinskoj raspravi ili u nekim drugim sudskim postupcima osporavala tužiteljima pravo na kuću i okućnicu, jer nikada nije bila riječ o diobi.

Da nije riječ o diobi proizlazi i iz iskaza tužitelja pod 1. i pod 3., kao i iz iskaza tužene pod 2., koji su izričito naveli da se braća Matko, Miho i Drago nisu podijelili glede zemljišta na kojem je izgrađena kuća, već da su isti dozvolili Ines i Nikoli da na navedenom zemljištu sagrade svoju kuću.

No, iako formalne diobe nije bilo, iz izjava Mihe Pirka kao i iz izjava koja su sva tri brata dala pred Referatom za imovinsko-pravne poslove Općine Makarska razvidno je da su braća smatrala da predmetni dio nekretnine ulazi u dio koji bi pripadao Matku Pirku, a koji je on dao svojoj kćeri Ines.

Također valja napomenuti da iz iskaza svjedoka nedvojbeno proizlazi da odmah po započinjanju radova, prednici tužitelja omedili su cijelu svoju nekretninu i te se međe kroz vrijeme nisu mijenjale. Tako su napravljene stepenice, napravljene su kaskade u kojima su bili prije vrtovi, a za vrijeme očevida tamo su bile dječje igračke.

Iz iskaza svjedoka proizlazi da kuća zajedno sa okućnicom predstavlja cjelinu, istoj su međe postavljene čim je započeta gradnja kuće te su prednici tužitelja tu uzgajali povrće, a također posadili su šipke i kostelu.

15. Odredbom čl. 388. stavak 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 76/06, 141/06, 148/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, dalje: ZV) prema kojoj se stjecanje, promjena, pravni učinci i prestanak stvarnih prava do stupanja na snagu tog Zakona prosuđuju prema pravilima koja su se primjenjivala u trenutku stjecanja, promjene, prestanka prava i njihovih pravnih učinaka. To znači da će se u svim onim slučajevima kada je pravo vlasništva stečeno do 1. siječnja 1997. pravni temelj stjecanja, a u svezi s tim i relevantne činjenice, cijeniti prema propisima koji su do tada bili na snazi.

16. Na stjecanje i učinke prava vlasništva u razdoblju od 1. rujna 1980. te od 1. siječnja 1997. primjenjivale su se odredbe Zakona o osnovnim vlasničkopравnim odnosima (Narodne novine, br. 53/1991., 91/1996., dalje ZOVO).

17. Odredbom čl. 28. ZOVO propisano je da savjesni i zakoniti posjednik nepokretne stvari, na koju drugi ima pravo vlasništva, stječe pravo vlasništva na tu stvar dosjelošću protekom deset godina, a savjesni posjednik nepokretne stvari, na koju drugi ima pravo vlasništva, stječe pravo vlasništva na tu stvar dosjelošću protekom 20 godina. Odredbom čl. 30. ZOVO određeno da u vrijeme potrebno za dosjelost uračunava se i vrijeme za koje su prethodnici sadašnjeg posjednika posjedovali stvar kao savjesni i zakoniti posjednici, odnosno kao savjesni posjednici.

Odredbom čl. 159. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima propisano je da dosjelošću se stječe vlasništvo stvari samostalnim posjedom te stvari ako taj ima zakonom određenu kakvoću i neprekidno traje zakonom određeno vrijeme, a posjednik je sposoban da bude vlasnikom te stvari, s time da je stavkom 2. i 3. istog članka određeno da samostalni posjednik čiji je posjed pokretne stvari zakonit, istinit i pošten, stječe je dosjelošću u vlasništvo protekom tri godine, a takav posjednik nekretnine protekom deset godina neprekidnoga samostalnog posjedovanja, dok samostalni posjednik pokretne stvari kojemu je posjed barem pošten stječe je dosjelošću u vlasništvo protekom deset godina, a takav posjednik nekretnine protekom dvadeset godina neprekidnoga samostalnog posjedovanja.

Nadalje, odredbom čl. 160. ZV-a propisano je vrijeme potrebno za dosjelost počinje teći onoga dana kad je posjednik stupio u samostalni posjed stvari, a završava se istekom posljednjega dana vremena potrebnoga za dosjelost, s time da se u vrijeme potrebno za dosjelost uračunava se i vrijeme za koje su prednici sadašnjega posjednika neprekidno posjedovali kao zakoniti, pošteni i istiniti samostalni posjednici, odnosno kao pošteni samostalni posjednici.

Odredbom čl. 130. st. 1. ZV-a propisano je da tko stekne pravo vlasništva nekretnine na temelju zakona, ovlašten je ishoditi upis stečenoga prava vlasništva u zemljišnoj knjizi.

18. Time je ovaj sud utvrdio da je proteklo vrijeme potrebno za dosjelost, kao i činjenicu da niti prijašnje vlasnike, a niti sada tužitelje nitko nije smetao u posjedu i to značajno više od 20 godina.

Iz dokaznog postupka razvidno je da su predmetne nekretnine bile u suvlasništvu braće Matka, Drage i Mihe, dok nakon smrti Drage 1993. godine, kao nasljednici se javljaju Lidija Vuina, Ana Pirak, Maja Mihaljević, Lučika Šander i Ines Veža.

Iako braća nikada nisu formalno izvršili podjelu, među njima je bio dogovor da dio zemljišta pripada Matku, koji je na jednom dijelu izgradio svoju kuću, a dva dijela čestice je poklonio svojim kćerima, te je na jednom dijelu Ines sa svojom obitelji izgradila kuću.

U upravnom postupku sva trojica braće; Matko, Drago i Miho dali su izjave da oni nisu u posjedu toga dijela zemljišta i da su suglasni da Ines Veža tamo gradi svoju kuću.

Nakon smrti Drage, iako su se vodili ostavinski postupci između nasljednika, te postupak radi osporavanja oporuke, nije dokazano da bi itko, pa tako niti tužena pod 1. zabranio Ines Veži da gradi na navedenom zemljištu.

Iako je svjedok Marin Pirak iskazivao suprotno, on sam je izjavio da nakon 1993. više nije pristupao na predmetno zemljište, a iz njegovog iskaza razvidno je da nije komunicirao sa ostalim strankama u postupku, osim sa tuženim pod 1., slijedom čega on osobno nije mogao svjedočiti da bi tužena pod 1. zabranila gradnju kuće.

Ovdje valja napomenuti da niti iz iskaza same tužene pod 1. ne proizlazi da bi ona tužiteljima, odnosno njihovim prednicima zabranila gradnju kuće.

Slijedom navedenog, posjed prednika tužitelja, a potom i tužitelja je barem pošten, stoga su ispunjene pretpostavke za stjecanje vlasništva dosjelošću.

Ovdje valja napomenuti da iz iskaza saslušanih svjedoka nedvojbeno proizlazi da odmah po započetoj gradnji kuće prednici tužitelja su ogradili svoj dio nekretnine, odnosno dijelove čestica 430/2 i 430/58, oni su podigli zidove i na njih postavili rasvjetu, slijedom čega je nedvojbeno utvrđeno da okućnica kuće zajedno sa kućom čini neraskidivu cjelinu. Utuženi dio nekretnine od izgradnje kuće do danas koristili su isključivo prednici tužitelja, nakon njih tužitelji te ih nitko nije smetao niti im osporavao

pravo na isto, odnosno isti su koristili predmetnu okućnicu bez da su pritom priznavali ičiju jaču vlast na utuženim dijelovima nekretnine.

19. Pravna prednica tužitelja Ines Veža stekla je dosjelošću pravo vlasništva predmetne nekretnine, a koje pravo su tužitelji zajedno sa svojim pokojnim ocem Nikolom stekli nasljeđivanjem svoje majke Ines Veža, a kasnije i svog oca Nikole Veže, na jednake dijelove. Slijedom navedenog, tužitelji su suvlasnici ukupno 5/9 dijela sporne nekretnine (5/27 dijela svaki) i to 1/3 dijela koja je uknjižena kao suvlasništvo Lidonke Vuine i 2/9 dijela koje su uknjižene kao suvlasništvo Drage Piraka kao pravnog prednika Lidonke Vuina. Također, i Ines Veža je naslijedila sada pokojnog Dragu Piraka u 1/12 njegove 1/3 predmetne nekretnine, ukupno 1/36 dijela. Taj su suvlasnički dio naslijedili tužitelji zajedno sa svojim ocem na jednake dijelove, odnosno nakon smrti njihova oca na tri jednaka dijela, odnosno 1/108 dijela svaki. Zbog toga je utvrđenje prava suvlasništva tužitelja i ovlaštenje da se upišu kao vlasnici na 1/36 dijela (1/108 dijelova svaki) uknjiženih na ime Drage Piraka kao pravnog prednika majke tužitelja Ines Veža u 1/36 dijela utemeljeno na odredbi čl. 128. st. 1. i 2. ZV-a.

20. Slijedom svega gore navedenog, odlučeno je kao u izreci pod točkom I.

21. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 2. i 3. ZPP-a i 155. ZPP-a i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ 142/12, 103/14, 118/14; dalje Tarifa).

Budući su tužitelji u cijelosti uspjeli sa tužbenim zahtjevom, to im i u punom iznosu valja priznati nadoknadu trošak i to od strane tužene pod 1., koja se je jedina protivila tužbenom zahtjevu, a i u odnosu na koju je vođen cjelokupni postupak.

Tužiteljima je priznata naknada za trošak sastava tužbe te pristupa na ročišta održana 20.9.2023., 23.11.2023., 19.4.2024., 30.10.2024., 13.2.2025., 28.5.2025., 27.8.2025., te nagrada za sastavak obrazloženih podnesaka od 11.9.2023. i 30.8.2024, dakle ukupno 1000 bodova, odnosno 2.000,00 eur. Navedeno valja uvećati za 20%, sukladno Tbr. 40. Tarife, a radi zastupanja tri stranke, što daje iznos od 2.400,00 eur. Tužitelji su imali i trošak vještačenja u visini od 500,00 eur, kao i trošak sudske pristojbe na tužbu i presudu u iznosu od 53,09 eur, što daje ukupni trošak tužitelja u iznosu od 3.006,18 eur.

Tužena pod 1. je popisala trošak žalbe u iznosu od 312,20 eur te je u žalbenom postupku uspjela u omjeru od 50%, slijedom čega joj se priznaje trošak u iznosu od 156,25 eur.

U ponovljenom postupku održano je ročište dana 10. lipnja 2026. te su tužitelji popisali trošak u iznosu od 220,00 eur, koji im se u cijelosti priznaje.

Slijedom svega gore navedenoga, tužena pod 1. u obvezi je nadoknaditi tužiteljima trošak parničnog postupka u visini od 3.069,98 eur, slijedom čega je odlučeno kao u izreci pod točkom II.

Makarska, 23. srpnja 2026.

S U T K I N J A:
Mirjana Urlić

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka iste. Žalba se podnosi nadležnom Županijskom sudu, a putem ovog suda.

Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje i stranci koja je uredno obaviještena o tom ročištu, a na isto nije pristupila, smatra se da je dostava presude obavljena onog dana kad je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje smatra se da je dostava presude obavljena danom zaprimanja pisanog otpravka iste.

DNA:

- pun. tužitelja
- pun. tuženika pod 1.
- tuženima pod 2., 3. i 4.
- u spis.

Broj zapisa: **9-3088b-255da**

Kontrolni broj: **023c9-5b6be-ef8b1**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Makarskoj** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.